

Minister Spraw Zagranicznych

BM.6001.188.2024 / 6

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji nr 6494 Pana Posła Pawła Jabłońskiego w sprawie wsparcia dla infrastruktury energetycznej atakowanej przez Rosję przesyłam odpowiedź przygotowaną przy współudziale Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

1. Czy rząd RP podjął – począwszy od 1 października 2024 r. – jakiekolwiek działania w celu wsparcia dla ukraińskiej infrastruktury energetycznej i ciepłowniczej?

Rosyjska agresja przeciwko Ukrainie i wsparcie dla tego kraju pozostaje wysoko na agendzie rozmów przedstawicieli Polski na forach NATO i Unii Europejskiej, w tym podczas ostatnich posiedzeń Rady ds. Zagranicznych (FAC) w dniach 14 października i 18 listopada br. Rząd RP prowadzi także stały dialog z ministerstwem energetyki Ukrainy na temat aktualnej sytuacji i potrzeb sektora energetycznego Ukrainy.

Ze zrozumiałych względów takie podejście zostanie utrzymane w najbliższej i dalszej perspektywie. Zwracaliśmy naszym sojusznikom i partnerom uwagę na tragiczne konsekwencje nasilających się rosyjskich ataków powietrznych z wykorzystaniem różnego spektrum uzbrojenia, w tym rakiet balistycznych i dronów (kamikadze) przeciwko infrastrukturze cywilnej i energetycznej oraz dla bezpieczeństwa elektrowni jądrowych na Ukrainie oraz dla ludności w związku ze zbliżającym się sezonem zimowym.

W ramach właściwości merytorycznej, przedstawiciele MSZ uczestniczą także w licznych spotkaniach koordynacyjnych, których celem jest pozyskiwanie aktualnych informacji oraz działania wspierające dla ukraińskiej infrastruktury energetycznej. Obejmuje to m.in. roboczy kontakt z przedstawicielami właściwych jednostek Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Energy Diplomacy Group), jak również udział w spotkaniach

G7+ Energy Coordination Group. Ponadto MSZ przygotowuje wkłady tezewo-informacyjne do materiałów na krajowe i zagraniczne spotkania o charakterze politycznym, w trakcie których omawiane są kwestie dot. ukraińskiej infrastruktury energetycznej i ciepłowniczej.

Na podstawie informacji pozyskanych z właściwych merytorycznie resortów, informuję ponadto, że w Ministerstwie Klimatu i Środowiska powołany został wewnętrzny Zespół ds. koordynacji pomocy i wsparcia Ukrainy. W wyniku ustaleń ze spotkań Zespołu skierowano do organizacji/samorządu gospodarczego zapytanie w sprawie możliwości udzielenia pomocy Ukrainie, w tym w zakresie wsparcia i odbudowy infrastruktury energetycznej Ukrainy, oraz ewentualnej jej formy, a także deklaracji zainteresowania udziałem w powojennej odbudowie Ukrainy. Uzyskane informacje w powyższym zakresie zostały przekazane do wiadomości i wykorzystania przez Przewodniczącą Rady do spraw Współpracy z Ukrainą p. Pawła Kowala.

Ponadto na bieżąco do samorządu gospodarczego w Polsce, jak i spółek Skarbu Państwa sektora energetycznego przekazywane są informacje o potrzebach sprzętowych Ukrainy, otrzymywane za pośrednictwem Ambasady Ukrainy w Warszawie.

2. W szczególności – czy rząd RP podjął działania na rzecz skłonienia instytucji UE lub państw UE i/lub NATO do udzielenia takiego wsparcia? Jeżeli tak – jakie były to działania; kto, kiedy i z kim prowadził rozmowy w tej sprawie?

Rząd RP wraz z krajami podobnie myślącymi konsekwentnie przekonywał naszych największych sojuszników posiadających nowoczesne systemy broni średniego i dalekiego zasięgu (ATACMS, Storm Shadow/SCALP), w tym USA, Wielką Brytanię i Francję, do wyrażenia zgody na ich wykorzystanie do rażenia celów w głębi Rosji, co finalnie zakończyło się przychyleniem się do naszych apeli oraz, przede wszystkim, do oczekiwań samych Ukraińców. Siły zbrojne Ukrainy z powodzeniem wykorzystują posiadane uzbrojenie w celu osłabienia potencjału militarnego Rosji poza linią frontu. Nie zmienia to faktu, że zasoby pocisków ATACMS i Storm Shadow są ograniczone i niewystarczające do zadania większych strat agresorowi. Z tego względu apelujemy do naszych sojuszników o znaczące zwiększenie ich dostaw, zwłaszcza w obliczu trwającej rosyjskiej ofensywy i zwielokrotnionych ataków powietrznych ze strony Rosji.

W trakcie najbliższego posiedzenia FAC w dniu 16 grudnia br. Polska będzie ponownie apelować o zwiększenie liczby przekazywanych rakiet dalekiego zasięgu. Chodzi przede wszystkim o rakiety SCALP/Storm Shadow, których zasięg jest większy (500 km) niż ATACMS. Aktualne są nadal w tym kontekście apele Polski

o zwiększenie mocy produkcyjnych UE w tym asortymencie (postulat zgłaszany przez PL wielokrotnie).

Nagłaśniamy jednocześnie aspekt nielegalnego wsparcia ze strony Chin i Iranu dla agresji rosyjskiej i wzmacniania potencjału rosyjskich sił zbrojnych. Chiny dostarczają Rosji niezbędne komponenty do bezzałogowców Gieran-2/faktycznie Shaded 136, dronów kamikadze, ale także do nowszych wersji podobnych rosyjskich maszyn.

Ukraina wykorzystuje swoje drony do głębokich uderzeń na cele w Rosji (nawet na ponad 1 tys. km) w odpowiedzi na zmasowane ataki Rosji na infrastrukturę energetyczno-ciepłowniczą. Należy wspierać, co Polska stale podkreśla, wszelkie inicjatywy mające na celu zwiększenie mocy produkcyjnych Ukrainy w zakresie dronów oraz przekazywanie tych maszyn bezpośrednio ukraińskim siłom zbrojnym.

Przychylnie patrzymy na wysiłki UE oraz Państw Członkowskich w podtrzymaniu infrastruktury energetycznej Ukrainy (nowe inwestycje i naprawy). Podobnie, pozytywnie oceniamy wszelkie inicjatywy inwestycyjne w podniesienie potencjału produkcyjnego Ukrainy w zakresie uzbrojenia i sprzętu wojskowego (UiSW). Inwestycje te, i ich wykorzystanie, mogą jednak stanąć pod znakiem zapytania, jeśli:

- Rosja będzie mogła wciąż niszczyć te instalacje za pomocą swoich środków;
- uderzenia Rosji będą nadal osłabiać sieć energetyczną, która zasila zakłady/fabryki produkujące na rzecz obronności.

Potrzebne jest szybkie i jakościowe zwiększenie zdolności UA do obrony powietrznej i wyprawianie ataków na głębokie zaplecze wroga.

W tym kontekście należy także zwrócić uwagę, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi stały dialog z przedstawicielami ministerstw ds. energii Norwegii, Danii i Ukrainy, współprzewodniczących grupy roboczej 3 „Bezpieczeństwo energetyczne” Formuły Pokoju Prezydenta W. ZELEŃSKIEGO, na temat inicjatyw, które promowałyby założenia wypracowanego przez grupę Concept Note i zachęcały kolejne kraje i regiony do wspierania procesu pokojowego na Ukrainie.

Jednym z takich wydarzeń była organizowana przez misję Ukrainy przy ONZ w Nowym Jorku i współsponsorowana przez Polskę wraz z Danią i Norwegią konferencja pn.: „Protecting Critical Energy Infrastructure of Ukraine against the Attacks of the Russian Federation during the War” w dn. 2.12.2024 r. w Nowym Jorku.

- 3. Czy w okresie od 1 października 2024 r. zostały zrealizowane na Ukrainę jakiekolwiek dostawy generatorów prądu, agregatów, paliwa itp.? Jeżeli tak – jakie to były dostawy i o jakiej wartości sprzęt/towar został przekazany, a także kto te dostawy finansował?**

Polska konsekwentnie wspiera Ukrainę w zakresie szeroko rozumianych potrzeb sektora energetycznego i ciepłowniczego. Wsparcie to obejmuje m.in. dostawy różnego rodzaju sprzętu elektroenergetycznego, jak i zwiększenie odporności ukraińskiego sektora energetycznego przed nadchodzącą zimą.

W tym kontekście należy odnotować uzgodnienie w ramach ENTSO-E zwiększenia limitu eksportu energii elektrycznej na profilu synchronicznym z Ukrainą z poziomu 1,7 GW do poziomu 2,1 GW od 1 grudnia br., w tym gotowość zwiększenia eksportu energii elektrycznej przez granicę PL-UA w celu wypełnienia luki wytwórczej po stronie UA, a także możliwość pomocy w sytuacjach awaryjnych. Zwiększenie eksportu energii na Ukrainę wiąże się z wcześniejszą procedurą notyfikacji do Wspólnoty Energetycznej i Komisji Europejskiej w celu zaakceptowania zasad zwiększenia eksportu. W celu notyfikacji konieczne jest wystąpienie z wnioskiem o uruchomienie środka wzajemnej pomocy w przypadku przerw w dostawach prądu. Polska wyraziła gotowość udzielenia wsparcia procesu notyfikacji w UE.

Wparcie Polski ma również szeroki wymiar finansowy. W tym kontekście należy zwrócić uwagę m.in. na zrealizowanie przez MSZ wpłaty dobrowolnej w wysokości 1 mln USD na rzecz biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR) w Ukrainie. Wsparcie dotyczyło programu „Schronienie” (Shelter), który jest dedykowany pomocy osobom wewnątrznie przesiedlonym także z uwagi na trudności bytowe w okresie zimowym. Program „Schronienie” ma zapewnić tymczasowe zakwaterowanie lub ew. rekompensatę za zakwaterowanie. Celem wpłaty było też zapewnienie finansowania w sytuacji ryzyka wystąpienia na Ukrainie kryzysu o charakterze humanitarnych w okresie zimowym.

Ponadto procedowana jest ze Wspólnotą Energetyczną (WE) umowa, która będzie obejmowała wpłatę na rzecz funduszu Wsparcia Energetycznego Ukrainy (Ukraine Energy Support Fund – UESF) działającego w ramach WE. Wpłata zostanie dokonana jeszcze w roku bieżącym i jest bezpośrednią odpowiedzią na trwające rosyjskie ataki na system elektroenergetyczny Ukrainy i znaczące zwiększenie finansowego zapotrzebowania ukraińskiego sektora energetycznego.

Dodatkowo procedowana jest wpłata dobrowolna w wysokości 2,5 mln PLN na rzecz programu dot. rozminowania UNDP UA (Mine Action Program, MAP), który również ma wpływ na energetykę z uwagi na konieczność rozminowania terenów wokół linii energetycznych. Wpłata zostanie dokonana jeszcze w roku bieżącym.

W kontekście wspierania ukraińskiego sektora energetycznego warto również odnotować wpłatę dobrowolną w wysokości ok. 1,16 mln EUR na rzecz Ukrainy w ramach inicjatywy E5P - Funduszu Partnerstwa na rzecz Efektywności Energetycznej i Środowiska w Europie Wschodniej (Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership Fund) działającej w ramach Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju

(EBOiR). Wpłata została dokonana w pierwszej połowie 2024 r. w celu wsparcia projektów na Ukrainie w obszarze m.in. energii odnawialnej i efektywności energetycznej.

Z wyrazami szacunku

z up. Władysław Teofil Bartoszewski

Sekretarz Stanu

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/